

(สำเนา)

ประกาศคณะวุฒยาจารย์

เรื่อง คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่ ลักษณะการมีส่วนร่วม
และลักษณะคุณภาพของผลงานทางวิชาการ

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่สมควรกำหนดให้มีประกาศคณะวุฒยาจารย์ เรื่อง คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ
ลักษณะการเผยแพร่ ลักษณะการมีส่วนร่วม และลักษณะคุณภาพของผลงานทางวิชาการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ วรรคสอง ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบังคับ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำที่เป็นพนักงาน
มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๖ และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของ
คณาจารย์ประจำที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๖
คณะวุฒยาจารย์จึงให้มีประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่ ลักษณะ
การมีส่วนร่วม และลักษณะคุณภาพของผลงานทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

หมวด ๑

บทความวิชาการ

ข้อ ๑. บทความวิชาการมีหลายประเภท

๑.๑ บทความวิชาการ

คำนิยาม : งานเขียนทางวิชาการที่เป็นฉบับเต็มซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการ
อธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน หากเป็นการวิเคราะห์ประเด็นต้องมีหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรม
ด้วยพร้อมสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นประกอบ หากเป็นการอธิบายต้องมีการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ
มาประมวลร้อยเรียงและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย
มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

รูปแบบ : เป็นบทความวิชาการที่มีลักษณะตามคำนิยาม ลงตีพิมพ์ในวารสาร*
หรือจัดพิมพ์เป็นหนังสือรวมบทความของกลุ่มนักวิชาการโดยมีบรรณาธิการ

* ดูประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่แนบท้ายประกาศนี้

๑.๒ บทความรับเชิญในโอกาสพิเศษ (festschrift)

คำนิยาม : บทความรับเชิญของนักวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรือค้นคว้าอย่างมีระบบ มีการกำหนดประเด็นที่ต้องการ มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิทยาอันเป็นที่ยอมรับและได้ข้อสรุปรวมที่นำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้ ตีพิมพ์เผยแพร่ในโอกาสพิเศษ อาทิ การฉลองวาระสำคัญของสถาบันวิชาการ หรือการแสดงมุทิตาจิตในการฉลองอายุของนักวิชาการอาวุโส ผู้มีคุณูปการต่อวงการวิชาการระดับชาติ หรือนานาชาติ

รูปแบบ : เป็นบทความรับเชิญที่มีลักษณะตามคำนิยาม ลงตีพิมพ์ในวารสาร* หรือจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มรวมกับบทความของผู้อื่น โดยมีบรรณาธิการ

๑.๓ บทวิจารณ์บทความ (article review), บทวิจารณ์หนังสือ (book review), บทวิจารณ์การแสดง (review of performance) และบทวิจารณ์นิทรรศการ (review of exhibition)

คำนิยาม : เป็นบทความวิจารณ์หนังสือหรืองานศิลปะที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่า และคุณูปการของหนังสือ บทความ หรือผลงานศิลปะ อาทิ นิทรรศการทัศนศิลป์ และการแสดงละคร หรือดนตรี โดยใช้หลักวิชาการและดุลพินิจอันเหมาะสม

รูปแบบ : เป็นบทความวิจารณ์ที่มีลักษณะตามคำนิยาม ลงตีพิมพ์ในวารสาร* หรือจัดพิมพ์เป็นหนังสือรวมบทความของกลุ่มนักวิชาการโดยมีบรรณาธิการ

ข้อ ๒ การเผยแพร่บทความวิชาการทุกประเภท

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

๑. ในรูปของบทความวิชาการในวารสารทางวิชาการ* ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

๒. ในหนังสือรวมบทความที่มีการเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องมีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ในหนังสือนั้นแล้ว

๓. ในหนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ที่เป็นฉบับเต็มของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติ โดยต้องมีการระบุคณะบรรณาธิการที่ทำหน้าที่คัดสรรกลั่นกรองก่อนการเผยแพร่ หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการนี้อาจอยู่ในรูปแบบหนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์และอาจเผยแพร่มาก่อนหรือหลังการประชุมก็ได้ ทั้งนี้คณะบรรณาธิการดังกล่าวจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งอยู่ในวงวิชาการสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลาย ๆ สถาบัน

บทความวิชาการ เมื่อประเมินคุณภาพไปแล้ว ไม่สามารถ นำไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติม ส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อนำกลับมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการและประเมินคุณภาพใหม่อีกครั้งหนึ่งได้

ข้อ ๓ ลักษณะคุณภาพของบทความวิชาการทุกประเภท

ระดับดี เป็นบทความวิชาการที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

* ดูคำอธิบายท้ายหน้า ๑

(๒) สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

(๒) มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

หมวด ๒

ตำรา

ข้อ ๑ คำนิยาม

ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพและครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชา หรือของหลักสูตรที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิชาระดับอุดมศึกษาของการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

เนื้อหาสาระของตำราต้องมีความทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ การอธิบายสาระสำคัญมีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ

ทั้งนี้ผู้ขอจะต้องระบุวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรที่ใช้ตำราเล่มที่เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้วย

ผลงานทางวิชาการที่เป็น “ตำรา” นี้อาจได้รับการพัฒนาขึ้นจากเอกสารคำสอนจนถึงระดับที่มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านและทำความเข้าใจในสาระของตำรานั้นด้วยตนเอง และต้องใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา

ข้อ ๒ รูปแบบของตำรา

๒.๑ เป็นเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การอธิบายหรือการวิเคราะห์และ/หรือสังเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง บรรณานุกรมที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์

๒.๒ เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเอกสารคู่มือแสดงวัตถุประสงค์ของรายวิชา หน้าที่บทบาทของผู้สอน หน้าที่บทบาทของผู้เรียน วิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามกระบวนการทางสถิติ

๒.๓ ตำราที่เขียนเป็นบท (Chapter) ต้องมีลักษณะดังนี้

๒.๓.๑. ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ตำราต้องมีลักษณะตามคำนิยามและรูปแบบตามข้างต้น โดยอาจจะเป็นหนึ่งบทหรือหลายบทรวมกันก็ได้และต้องมีจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า ๒๐ หน้า หากเขียนหลายบทต้องเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกัน

๒.๓.๒. ตำแหน่งศาสตราจารย์ ตำราต้องมีลักษณะตามคำนิยามและรูปแบบตามข้างต้น โดยอาจจะเป็นหนึ่งบทหรือหลายบทรวมกันก็ได้ และต้องมีจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า ๓๐ หน้า หากเขียนหลายบทต้องเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกันและต้องมีการสอดแทรกประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เสนอขอ

กรณีตำราที่ได้รับการตีพิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง และมีการแก้ไขปรับปรุง ให้อธิบายหรือชี้แจงเนื้อหาส่วนที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมในการพิมพ์ครั้งใหม่ไว้ในคำนำให้ชัดเจน

ตำรา กรณีเคยนำมาใช้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการแล้ว หากมีการเพิ่มเติมเนื้อหาอันก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ **สามารถกระทำได้** เพื่อนำกลับมาเสนอข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในระดับเดิมหรือระดับที่สูงขึ้นแต่ต้องชัดเจนว่ามีเนื้อหา ปริมาณ และคุณภาพที่เด่นชัดกว่าฉบับเดิมและต้องมีการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ตำรานั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ข้อ ๓ การเผยแพร่ตำรา

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

- (๑) โดยการพิมพ์เป็นรูปเล่ม โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์
- (๒) โดยการถ่ายสำเนาเย็บเล่ม
- (๓) โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น E-Text book เป็นต้น

สำหรับวิธีการเผยแพร่นั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร จำนวนพิมพ์อาจเป็นดัชนีหนึ่งที่แสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น

ข้อ ๔ ลักษณะคุณภาพของตำรา

ระดับดี เป็นตำราที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

(๑) มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

(๒) มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็น การแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

(๓) สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

(๑) มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

(๒) มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง

(๓) เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ

ข้อ ๕ ข้อมูลทางบรรณานุกรมที่ปรากฏในหน้าปกในของตำรา

๑. ชื่อเรื่อง ตำรา

๒. ชื่อผู้แต่ง

๓. ครั้งที่พิมพ์
๔. จำนวนที่พิมพ์ในแต่ละครั้ง
๕. สถานที่พิมพ์
๖. โรงพิมพ์/สำนักพิมพ์
๗. เดือน ปีที่พิมพ์
๘. เลขมาตรฐานสากลประจำตำรา ISBN (ถ้ามี)

หมวด ๓

หนังสือ

ข้อ ๑. หนังสือมีหลายประเภท

๑.๑ หนังสือที่นักวิชาการเขียนทั้งเล่ม (authored book)

คำนิยาม : ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นทั้งเล่มอย่างมีเอกภาพ โดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง ให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด สร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์และ/หรือสังเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง บรรณานุกรม และไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้เนื้อหาของหนังสือต้องมีความทันสมัยถึงวันที่จัดพิมพ์

รูปแบบ : เป็นเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น E-Book เป็นต้น

๑.๒ หนังสือรวมบทความของนักวิชาการคนเดียว (collected articles by a single author)

คำนิยาม : ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรือค้นคว้าอย่างมีระบบ มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิทยาอันเป็นที่ยอมรับ ประกอบด้วยบทความหลายบทของนักวิชาการคนเดียวที่นำมารวมเล่ม ต้องมีคำนำหรือบทนำที่ผู้เขียนชี้ให้เห็นแนวคิดและทิศทางทางวิชาการที่เป็นเอกภาพของบทความที่นำมารวมอย่างชัดเจน และได้ข้อสรุปที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้

รูปแบบ : เป็นเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น E-Book เป็นต้น

๑.๓ ผลงานวิชาการบางบทในหนังสือที่เขียนร่วมกัน (chapter / chapters in book)

คำนิยาม : ผลงานวิชาการบางบทหรือส่วนหนึ่งซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ในหนังสือที่มีผู้เขียนหลายคน โดยมีจุดมุ่งหมายทางวิชาการที่แสดงให้เห็นความเป็นเอกภาพของหนังสือนั้นและต้องประกอบด้วย เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง และบรรณานุกรม

รูปแบบ : เป็นเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น E-Book เป็นต้น

ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ หนังสือต้องมีลักษณะตามค่านิยามและรูปแบบตามข้างต้น โดยอาจจะเป็นหนึ่งบทหรือหลายบทรวมกันก็ได้ และต้องมีจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า ๒๐ หน้า หากเขียนหลายบทต้องเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกัน

ตำแหน่งศาสตราจารย์ หนังสือต้องมีลักษณะตามค่านิยามและรูปแบบตามข้างต้น โดยอาจจะเป็นหนึ่งบทหรือหลายบทรวมกันก็ได้ และต้องมีจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า ๓๐ หน้า หากเขียนหลายบทต้องเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกันและต้องมีการสอดแทรกประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เสนอขอ

กรณีหนังสือที่ได้รับการตีพิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง และมีการแก้ไขปรับปรุง ให้อธิบายหรือชี้แจงเนื้อหาส่วนที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมในการพิมพ์ครั้งใหม่ไว้ในคำนำให้ชัดเจน

๑.๔ คู่มือ (handbook/manual)

ค่านิยาม : ผลงานวิชาการเฉพาะสาขาที่ประมวล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้ และประสบการณ์อันกว้างขวางอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การอธิบายหรือการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง และบรรณานุกรม ครอบคลุมเนื้อหาที่เอื้อต่อการปฏิบัติการศึกษาซึ่งสามารถใช้เป็นหนังสืออ้างอิงได้ อาจมีแบบฝึกหัดรวมอยู่ด้วย

รูปแบบ : เป็นเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น E-Book เป็นต้น

ข้อ ๒ การเผยแพร่หนังสือทุกประเภท

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

(๑) โดยการพิมพ์เป็นรูปเล่ม โดยโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

(๒) โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น E-book เป็นต้น

การเผยแพร่งานดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้นและต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ เดือน จำนวนพิมพ์เป็นต้นฉบับหนึ่ง ที่อาจแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น

หนังสือ กรณีเคยนำมาใช้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการแล้ว หากมีการเพิ่มเติมเนื้อหาอันก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ **สามารถกระทำได้** เพื่อนำกลับมาเสนอข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในระดับเดิมหรือระดับที่สูงขึ้นแต่ต้องชัดเจนว่ามีเนื้อหา ปริมาณ และคุณภาพที่เด่นชัดกว่าฉบับเดิม และต้องมีการประเมินคุณภาพและเผยแพร่หนังสือนั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ข้อ ๓ ลักษณะคุณภาพของหนังสือทุกประเภท

ระดับดี เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

(๑) มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

(๒) มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็น การแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการสามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

(๑) มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

(๒) มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง

(๓) เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือ นานาชาติ

ข้อ ๔ ข้อมูลทางบรรณานุกรมที่ปรากฏในหน้าปกในของหนังสือ

๑. ชื่อเรื่อง หนังสือ

๒. ชื่อผู้แต่ง

๓. ครั้งที่พิมพ์

๔. จำนวนที่พิมพ์ในแต่ละครั้ง

๕. สถานที่พิมพ์

๖. โรงพิมพ์/สำนักพิมพ์

๗. เดือน ปีที่พิมพ์

๘. เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN (ถ้ามี)

หมวด ๔

งานวิจัย

ข้อ ๑ งานวิจัย มีหลายประเภท อาทิเช่น

๑.๑ งานวิจัยทั่วไป

คำนิยาม : ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบ มีความ ครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ ความชัดเจนในเรื่องการกำหนดประเด็นปัญหา คำถาม วัตถุประสงค์ ปรัชญา วรรณกรรม การตั้งสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวล สรุปลผลและให้ข้อเสนอแนะ การอ้างอิง และบรรณานุกรม มีระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับใน สาขาวิชานั้นๆ ทำให้ได้มาซึ่งคำตอบหรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือตอบคำถามที่ตั้งไว้หรือเพื่อ ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์

๑.๒ วิจัยเชิงสำรวจ (survey research)

คำนิยาม : เป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษา รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากร ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ แผนการ ภูมิหลัง โดยการใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการสังเกต มีการวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบาย วางแผนงาน ประเมินผล หรือวิจัยต่อยอดได้

๑.๓ วิจัยกรณีศึกษา (case study research)

คำนิยาม : เป็นงานวิจัยที่ศึกษากรณีมากกว่า 1 กรณี หรือกรณีที่มีขอบข่ายการดำเนินงานในวงกว้าง โดยใช้วิทยาการครอบคลุมหลากหลายรูปแบบ หรือเป็นการศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกรณีโดยให้รายละเอียดลึกซึ้งนำไปสู่ข้อสรุปที่ชัดเจน ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเป็นบทเรียน (model) ที่ใช้อ้างอิงได้

๑.๔ วิจัยสถาบัน (institutional, administrative, operational research)

คำนิยาม : การศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงาน สภาพแวดล้อม และกระบวนการของสถาบันหลายสถาบัน เพื่อประโยชน์ในการจัดหาข้อมูลสำหรับการวางแผนในวงกว้าง การกำหนดนโยบายและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหลายสถาบันและต้องเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการในวงกว้างด้วย

๑.๕ งานปริทัศน์ (review article)

คำนิยาม : เป็นงานวิจัยที่ประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการ (state of the art) เฉพาะทางที่มีการศึกษาค้นคว้า มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทั้งทางกว้างและทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อวิพากษ์ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาและพัฒนาต่อไป

ข้อ ๒ รูปแบบ อาจจัดได้เป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

(๑) รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีการเผยแพร่ตามข้อ ๓

(๒) บทความวิจัย ที่นำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ* หรือตีพิมพ์ในหนังสือรวมบทความวิจัยที่มีบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ

ข้อ ๓ การเผยแพร่งานวิจัยทุกประเภท

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

(๑) ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ* ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่ในรูปแบบเล่มสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

(๒) ในหนังสือรวมบทความวิจัยที่มีบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ

(๓) ในหนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ที่เป็นฉบับเต็มของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติ โดยต้องมีการระบุคณะบรรณาธิการที่ทำหน้าที่คัดสรรกลั่นกรองก่อนการเผยแพร่ หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการนี้อาจอยู่ในรูปแบบหนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์และอาจเผยแพร่ก่อนหรือหลังการประชุมก็ได้ ทั้งนี้คณะบรรณาธิการดังกล่าวจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งอยู่ในวงวิชาการสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลาย ๆ สถาบัน

(๔) รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดและความยาวต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้นและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศอย่างกว้างขวาง

งานวิจัย กรณีประเมินคุณภาพไปแล้ว **ไม่สามารถ** นำไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อนำกลับมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและประเมินคุณภาพใหม่อีกครั้งหนึ่งได้

* ดูคำอธิบายท้ายหน้า ๑

ข้อ ๔ ลักษณะคุณภาพของงานวิจัยทุกประเภท

ระดับดี เป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนถูกต้องเหมาะสมในระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปประยุกต์ได้

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

(๑) เป็นผลงานที่แสดงถึงการวิเคราะห์และนำเสนอผลเป็นความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว้างขวางกว่าเดิมที่เคยมีผู้ศึกษาแล้ว

(๒) เป็นประโยชน์ด้านวิชาการอย่างกว้างขวางหรือสามารถนำไปประยุกต์ได้อย่างแพร่หลาย

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

(๑) เป็นงานบุกเบิกที่มีคุณค่ายิ่ง และมีการสังเคราะห์อย่างลึกซึ้งจนทำให้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างชัดเจน

(๒) เป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวางในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

ข้อ ๕ ข้อกำหนดปริมาณงานวิจัยทุกประเภทสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย

ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๑) เสนอข้อกำหนดตำแหน่งแบบที่ ๒.๑ (เสนอผลงานวิจัยอย่างเดียว) ผลงานวิจัยคุณภาพอย่างน้อย ๒ ชิ้น

(๒) เสนอข้อกำหนดตำแหน่งแบบที่ ๒.๒ (เสนอผลงานวิจัยอย่างเดียว) ผลงานวิจัยคุณภาพตั้งแต่ดีมากขึ้นไปอย่างน้อย ๑ ชิ้น

ระดับรองศาสตราจารย์

(๑) เสนอข้อกำหนดตำแหน่งแบบที่ ๒.๑ (เสนอผลงานวิจัยอย่างเดียว) ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของแต่ละศาสตร์ในระดับนานาชาติคุณภาพอย่างน้อย ๒ ชิ้น

(๒) เสนอข้อกำหนดตำแหน่งแบบที่ ๒.๒ (เสนอผลงานวิจัยอย่างเดียว) ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของแต่ละศาสตร์ในระดับนานาชาติและมีคุณภาพตั้งแต่ดีมากขึ้นไปอย่างน้อย ๑ ชิ้น

ระดับศาสตราจารย์

(๑) เสนอข้อกำหนดตำแหน่งวิธีที่ ๑ เสนอผลงานวิจัย หรือผลงานวิชาการในลักษณะอื่น หรือผลงานวิชาการรับใช้สังคม และตำราหรือหนังสือ คุณภาพตั้งแต่ดีมากขึ้นไป

(๒) เสนอข้อกำหนดตำแหน่งวิธีที่ ๒ เสนอผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของแต่ละศาสตร์ในระดับนานาชาติ หรือผลงานวิชาการในลักษณะอื่น หรือผลงานวิชาการรับใช้สังคม หรือตำรา หรือหนังสือ คุณภาพดีเด่น

หมวด ๕

ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

ข้อ ๑ คำนิยาม

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่นที่เกิดขึ้นโดยใช้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา อย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ ต้องเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งมหาวิทยาลัยหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบรวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคมโดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมประจักษ์ต่อสาธารณะ

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านเกี่ยวกับ ชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญา ในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจนและยั่งยืน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน

ทั้งนี้ ไม่นับรวมงานบริการวิชาการ งานที่แสวงหากำไรและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคล ในเชิงธุรกิจ

ข้อ ๒ รูปแบบ

จัดทำเป็นเอกสาร โดยมีคำอธิบายความเป็นมาของการดำเนินงาน มีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่งๆหรือหลายสาขาวิชาในแง่ใดบ้างโดยต้องประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

- สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย
- กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
- ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น
- การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว
- การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- แนวทางการติดตามและบำรุงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

ทั้งนี้ นอกจากเอกสารแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะต้องแสดงหลักฐานเพิ่มเติมอื่นๆ เกี่ยวกับผลงาน ได้แก่ รูปภาพ หรือการบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือแถบเสียง หรือวีดิทัศน์

ข้อ ๓ การเผยแพร่ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

ให้มีการเผยแพร่โดยการนำเสนอผลงานในพื้นที่หรือการเปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่และจะต้องมีการเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับผลงาน โดยการเผยแพร่นั้นจะต้องมีการบันทึกเป็นเอกสารหรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิง หรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

ข้อ ๔ ลักษณะคุณภาพของผลงานวิชาการรับใช้สังคม

ระดับดี มีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจน มีการระบุปัญหาหรือความต้องการ โดยการมีส่วนร่วมของสังคมกลุ่มเป้าหมาย มีการวิเคราะห์ปัญหาและ/หรือสังเคราะห์ความรู้ที่ใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือทำความเข้าใจสถานการณ์ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนหรือสังคมนั้น

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้องสามารถนำไปใช้เป็นตัวอย่งในการแก้ไขปัญหาหรือทำความเข้าใจสถานการณ์ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาให้กับสังคมอื่นได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องส่งผลกระทบต่อสังคมหรือแวดวงวิชาการอย่างกว้างขวาง เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือได้รับรางวัลจากองค์กรที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

หมวด ๖

ผลงานวิชาการในลักษณะอื่น

ข้อ ๑ ผลงานวิชาการในลักษณะอื่น มีหลายประเภท

คำนิยาม : ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่มีใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความวิชาการ หนังสือ ตำรา งานวิจัย หรือผลงานวิชาการรับใช้สังคม โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ อาทิ การประดิษฐ์เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสิ่งมีชีวิตพันธุ์ใหม่ วัคซีน การออกแบบสาขาต่างๆ การวางแผนเชิงพื้นที่หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ นอกจากนี้ยังรวมถึงงานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอจะต้องประกอบด้วยบทวิเคราะห์ที่อธิบายและชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเสริมสร้างองค์ความรู้ หรือให้วิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น และแสดงถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้น สำหรับผลงานที่มุ่งเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมีหลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงาน

๑.๑ พจนานุกรม (dictionary)

คำนิยาม : งานอ้างอิงที่อธิบายและให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำ เป็นผลของการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและมีหลักวิชา รวมทั้งแสดงสถานะล่าสุดทางวิชาการ (state of the art) ของสาขาวิชานั้น ๆ

รูปแบบ : เป็นการรวบรวมคำ หรือหัวข้อ หรือหน่วยย่อย ซึ่งอยู่ในรูปเล่มที่มีการจัดระบบอ้างอิง โดยอาจเป็นงานของนักวิชาการคนเดียวหรือคณะนักวิชาการ มีคำนำที่ชี้แจงหลักการ หลักวิชา หรือทฤษฎีที่นำมาใช้รวมทั้งอธิบายวิธีการใช้ และมีบรรณานุกรมรวมหรือบรรณานุกรมแยกส่วนตามหน่วยย่อยรวมทั้งดัชนีค้นคำในกรณีที่เป็น

๑.๒ สารานุกรม (encyclopedia)

คำนิยาม : งานอ้างอิงที่อธิบายและให้ข้อมูลเกี่ยวกับหัวเรื่อง (topic) เป็นผลของการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและมีหลักวิชา

รูปแบบ : เป็นหัวเรื่องหนึ่งเรื่องหรือหลายเรื่องที่เขียนโดยนักวิชาการคนเดียว หรือหลายคน มีบรรณานุกรม ซึ่งอยู่ในรูปเล่มที่มีการจัดระบบอ้างอิง

๑.๓ บรรณนิทัศน์ (annotated bibliography)

คำนิยาม : งานวิชาการประเภทอ้างอิงซึ่งครอบคลุมเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ พร้อมระบุรายชื่อและที่มาของผลงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสาระสังเขป ทั้งนี้ต้องมีบทนำที่วิเคราะห์ภาพรวมของการศึกษาค้นคว้าในเรื่องหรือสาขาวิชานั้น ๆ

รูปแบบ : เป็นหนังสือเล่มเอกเทศหรือบทความที่ลงพิมพ์ในวารสาร หรือหนังสือวิชาการ

๑.๔ ผลงานสร้างสรรค์ด้านวรรณกรรม (literature)

คำนิยาม : ผลงานหรือชุดของผลงานด้านวรรณกรรม ที่แสดงให้เห็นคุณค่าทางสุนทรีย์และความสามารถในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างงาน มีการนำเสนอพร้อมคำอธิบายอันก่อปรด้วยหลักวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจในความหมายและคุณค่าของงาน

รูปแบบ : วรรณกรรมต้นฉบับและเอกสารประกอบบทวิเคราะห์ที่อธิบายหลักการ หลักวิชา และ/หรือความคิดเชิงทฤษฎี รวมทั้งกระบวนการและ/หรือเทคนิคในการสร้างงาน ควรมีข้อมูลหลักฐานและข้อวินิจฉัยที่เอื้อให้เกิดการตีความและการประเมินคุณค่าในกลุ่มของผู้รับงาน

๑.๕ ผลงานสร้างสรรค์ด้านศิลปการแสดง (performing arts) ผลงานสร้างสรรค์ด้านดนตรี (music)

คำนิยาม : ผลงานหรือชุดของผลงานตามที่ระบุไว้ข้างต้นที่แสดงให้เห็นคุณค่าทางสุนทรีย์ของงานและความสามารถในการสร้างสรรค์ของศิลปิน มีการนำเสนอพร้อมคำอธิบายอันก่อปรด้วยหลักวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจในความหมายและคุณค่าของงาน

รูปแบบ : งานสร้างสรรค์พร้อมบทวิเคราะห์ที่อธิบายหลักการ หลักวิชา และ/หรือความคิดเชิงทฤษฎี รวมทั้งกระบวนการและ/หรือเทคนิคในการสร้างงาน ควรมีข้อมูลหลักฐานและข้อวินิจฉัยที่เอื้อให้เกิดการตีความและการประเมินคุณค่าในกลุ่มของผู้รับงาน

๑.๖ ผลงานสร้างสรรค์ด้านสถาปัตยกรรม (architecture) การออกแบบ (design) การวางแผนเชิงพื้นที่ (spatial planning) จิตรกรรม (painting) ประติมากรรม (sculpture) ภาพพิมพ์ (graphic arts) และด้านศิลปะอื่น ๆ (related fields)

คำนิยาม : ผลงานหรือชุดของผลงานตามทีระบุไว้ข้างต้นที่แสดงให้เห็นคุณค่าทางสุนทรีย์และความสามารถในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างงาน มีการนำเสนอพร้อมคำอธิบายอันก่อปรด้วยหลักวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจในความหมายและคุณค่าของงาน

รูปแบบ : งานสร้างสรรค์พร้อมบทวิเคราะห์ที่อธิบายหลักการ หลักวิชา และ/หรือความคิดเชิงทฤษฎี รวมทั้งกระบวนการและ/หรือเทคนิคในการสร้างงาน ควรมีข้อมูลหลักฐานและข้อวินิจฉัยที่เอื้อให้เกิดการตีความและการประเมินคุณค่าในกลุ่มของผู้รับงาน

๑.๗ สิทธิบัตร (patent)

คำนิยาม : เอกสารสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์คิดค้น หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด

รูปแบบ : ตามรูปแบบที่กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนด (ดูรูปแบบจากสถาบันทรัพย์สินทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

๑.๘ ซอฟต์แวร์ (software)

คำนิยาม : ซอฟต์แวร์ที่เป็นผลงานที่ได้จากการวิจัย หรือการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ หรือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่มีหลักวิชาอันสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน รวมทั้งซอฟต์แวร์ที่เป็นการประยุกต์หลักวิชา เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในเชิงวิชาการ

รูปแบบ : ประกอบด้วยส่วนที่เป็นซอฟต์แวร์ และส่วนที่อธิบายการใช้งาน หลักการของวิธีการทำงานและหน้าที่ของซอฟต์แวร์ดังกล่าวอย่างละเอียดและชัดเจน

ข้อ ๒ การเผยแพร่ผลงานวิชาการในลักษณะอื่น

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

- (๑) โดยการพิมพ์เป็นรูปเล่ม โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์
- (๒) โดยการถ่ายสำเนาเย็บเล่ม
- (๓) โดยสื่อประเภทต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น ซีดีรอม หรือ แอ็บเสียง หรือ E-book หรือแบบแปลน หรือในรูปแบบอื่นตามลักษณะของงานประดิษฐ์

(๔) การแสดงสาธารณะ เช่น การจัดนิทรรศการ จัดแสดง การจัดการแสดง พร้อมบทวิเคราะห์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ หรือมีการบันทึกภาพ บันทึกเสียง ภาพถ่าย แอ็บบันทึกภาพพร้อมบทวิเคราะห์หรือโดยมีการนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย

(๕) สำหรับสิทธิบัตร กรณีตีพิมพ์ก่อนประกาศผลให้ใช้เกณฑ์การเผยแพร่เหมือนงานวิจัย (๑), (๒), (๓)

การเผยแพร่ดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ เดือน

อนึ่ง ผลงานวิชาการในลักษณะอื่นจะต้อง :

(๑) มีคำอธิบาย/ชี้แจงชัดเจนประกอบผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่ง ๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไรและในแง่ใดบ้าง

(๒) กรณีผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ การออกแบบ การวางแผนเชิงพื้นที่หรือผลงานที่มุ่งในเชิงปฏิบัติ จะต้องผ่านการพิสูจน์หรือแสดงหลักฐานเป็นรายละเอียดให้ครบถ้วนที่แสดงถึงคุณค่าของผลงานนั้นด้วย

ข้อ ๓ ลักษณะคุณภาพของผลงานวิชาการในลักษณะอื่น

ระดับดี เป็นผลงานใหม่ หรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และผลงานนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

(๑) ได้รับการรับรองโดยองค์กรทางวิชาการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาที่เสนอหรือ

(๒) เป็นผลงานที่สร้างสรรค์และต้องเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวงวิชาการ และ/หรือวงวิชาชีพทั้งในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

งานแปล

ข้อ ๑ คำนิยาม

งานแปล จัดเป็นผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นประเภทหนึ่ง เป็นงานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

ข้อ ๒ การเผยแพร่งานแปล

มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

(๑) โดยการพิมพ์เป็นรูปเล่ม โดยโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

(๒) โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น ซีดีรอมหรือ E-book เป็นต้น

การเผยแพร่ดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นต้นฉบับหนึ่งที่สามารถแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ต้นฉบับนี้วัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ เดือน

งานแปล กรณีเคยนำมาใช้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการแล้ว หากมีการเพิ่มเติมเนื้อหา อันก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ สามารถกระทำได้ เพื่อนำกลับมาเสนอข้อกำหนดตำแหน่งทาง วิชาการในระดับเดิมหรือระดับที่สูงขึ้นแต่ต้องชัดเจนว่ามีเนื้อหา ปริมาณ และคุณภาพที่เด่นชัดกว่าฉบับเดิม และต้องมีการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลงานแปลนั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ข้อ ๓ ลักษณะคุณภาพของงานแปล

ระดับดี เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในตัวบท แบบแผนทางความคิด และ/ หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิดและบ่งชี้ความสามารถในการสื่อความหมายได้อย่างดี มีการศึกษาวิเคราะห์และ ตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัย

มีการให้อรรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค

ระดับดีมาก เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอันลึกซึ้งในตัวบท แบบแผนทาง ความคิดและ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิด และบ่งชี้ถึงความสามารถในการสื่อความหมายในระดับสูงมาก

มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานอย่างละเอียดลึกซึ้งใน ลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัย

มีการให้อรรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบต่างๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค

ระดับดีเด่น ให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลใช้เกณฑ์เดียวกับ ระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) เป็นงานที่แปลมาจากต้นแบบที่มีความสำคัญในระดับที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางวิชาการ

(๒) เป็นงานที่แปลอยู่ในระดับที่พึงยึดถือเป็นแบบฉบับได้

(๓) มีการให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลที่มีลักษณะเป็นการ บุกเบิกทางวิชาการ

หมวด ๗

ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ

ข้อ ๑ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาต้องเป็นงานที่ผู้ขอต้องเป็นเจ้าของ และเป็นผู้ดำเนินการเอง

ข้อ ๒ ถ้าเป็นงานที่ผู้ขอมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ ผู้ขอจะต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ และต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในเรื่องนั้น

ข้อ ๓ สำหรับการมีส่วนร่วมในผลงานวิจัย ผู้ขอต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ หรือ ผู้ขอ ต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในผลงานวิจัยเรื่องนั้นและในกรณีนี้ต้องมีผลงานวิจัยอีกหลายเรื่องที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกัน ซึ่งแสดงปริมาณผลงานวิจัยรวมกันแล้วเทียบได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของผลงานวิจัยหนึ่งเรื่อง

ข้อ ๔ ในกรณีงานวิจัยที่เป็นชุดโครงการ Research Program ผู้ขอจะต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักใน บางโครงการ (ของชุดโครงการนั้น) อย่างน้อย ๑ เรื่อง และมีปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐

ข้อ ๕ ในกรณีงานวิจัยที่ดำเนินการเป็นชุดต่อเนื่องกัน ผู้ขอจะต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักและมีปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

ผู้ดำเนินการวิจัยหลัก หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทและความรับผิดชอบสำคัญในการออกแบบการวิจัย (Research Design) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และการเขียนสรุปผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ (Research Summary and Recommendation)

ข้อ ๖ ผลงานวิชาการรับใช้สังคมซึ่งมีการดำเนินงานเป็นหมู่คณะ หรือเป็นงานที่มีการบูรณาการหลายสาขาวิชา ผู้ขอกำหนดตำแหน่งต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในสาขาวิชาที่เสนอขอ โดยมีบทบาทในขั้นตอนการทำงานอย่างน้อย ๓ ขั้นตอน คือ

- ก. การวิเคราะห์สถานการณ์ก่อนเริ่มกิจกรรมรับใช้สังคม
- ข. การออกแบบหรือพัฒนาชิ้นงานหรือแนวคิดหรือกิจกรรม
- ค. การประเมินผลลัพธ์และสรุปแนวทางในการนำไปขยายผลหรือปรับปรุง

ให้ผู้ขอกำหนดตำแหน่งระบุบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในผลงานนั้นของผู้ร่วมงานทุกคนและบทบาทหน้าที่หลักของผู้ขอ กำหนดตำแหน่ง โดยให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรอง ทั้งนี้ อาจไม่ต้องระบุสัดส่วนการมีส่วนร่วมเป็นร้อยละก็ได้

หมวด ๘

แนวปฏิบัติอื่น ๆ

ข้อ ๑ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงนามรับรองการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการว่า หากการเสนอผลงานทางวิชาการมีผู้ร่วมงานหลายคน จะต้องให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรองว่า แต่ละคนมีส่วนร่วมในผลงานเรื่องนั้นร้อยละเท่าใด และต้องระบุบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในผลงานส่วนนั้นๆ

ในกรณีที่ผู้เสนอขอไม่สามารถติดต่อให้ผู้ร่วมงานได้แม้แต่หนึ่งคน ให้ระบุจำนวนผู้ร่วมงานทุกคนและถือว่าผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในผลงานเท่ากัน

ส่วนกรณีที่ผู้มีส่วนร่วมในผลงานลงนามได้ไม่ครบทุกคนก็ให้ถือตามสัดส่วนที่รับรองไว้และให้ทำบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรชี้แจงเหตุผลให้ผู้บังคับบัญชาลงนามรับรองพร้อมแนบหลักฐานที่ไม่สามารถติดต่อได้ เช่น จดหมายถูกตีกลับ เป็นต้น

หากตรวจสอบพบภายหลังว่าผู้ขอ กำหนดตำแหน่งระบุการมีส่วนร่วมไม่ตรงกับความเป็นจริง จะถือว่าการกระทำของผู้นั้นเข้าข่ายผิดจริยธรรมไม่สมควรที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้คณะกรรมการที่คณะวุฒยจารย์แต่งตั้งขึ้นสอบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการทางวินัยต่อไป

การลงนามรับรองการมีส่วนร่วมในผลงานแต่ละชิ้น เมื่อได้ลงนามรับรองแล้วจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้

ข้อ ๒ ผลงานวิจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการต้องไม่เป็นงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ เว้นแต่ผู้เสนอขอ กำหนดตำแหน่งจะได้ทำการศึกษาวินิจฉัยขยายผลต่อจากเรื่องเดิมจนปรากฏผลความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างเห็นได้ชัดและจะพิจารณาเฉพาะส่วนที่ศึกษาเพิ่มเติมจากเดิมนั้น

ข้อ ๓ งานวิจัยในปัจจุบันมักวิเคราะห์จากหลายมุมและหลายสาขาวิชาเพื่อให้ผลงานวิจัยครอบคลุมและแก้ปัญหาปัจจุบันที่ซับซ้อนได้อย่างแท้จริง ดังนั้นผลงานวิจัยของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการจึงมักไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานแต่ผู้เดียว การกำหนดให้ผลงานวิจัยของผู้ขอฯ เป็น ๕๐% นั้น มิได้หมายความว่า ต้องเป็นงานชิ้นเดียวเท่านั้น แต่อาจเป็นกลุ่มงานวิจัยในเรื่องเดียวกันหรือในแนวเดียวกัน ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วเกิน ๕๐% นอกจากนี้การทำงานวิจัยในลักษณะกลุ่มเรื่องเดียวกันย่อมแสดงให้เห็นเส้นทางความสนใจและความชำนาญในการวิจัยในแนวเรื่องนั้น ๆ ของผู้ขอกำหนดตำแหน่งฯ

ในระดับศาสตราจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ควรจะมีผลงานหนึ่งหรือ ๒ ชิ้นที่มีส่วนในการทำเกิน ๕๐% ขึ้นไป ซึ่งหมายความว่าได้ดำเนินงานในส่วนสำคัญของงานชิ้นนั้น ๆ เช่น การเป็นผู้วิจัยหลัก คิดโจทย์วิจัย / ออกแบบงานวิจัย / สรุปวิเคราะห์การวิจัย / อธิบายผล เป็นต้น

ข้อ ๔ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ โดยเฉพาะในสายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพอาจใช้บทความวิจัยที่ทำร่วมกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามาเป็นผลงานวิจัยในการขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ บทความวิจัยเหล่านี้เป็นงานแยกจากวิทยานิพนธ์ของนิสิตและเป็นงานตีพิมพ์ที่ บังคับเพื่อจบการศึกษาของนิสิต โดยทั่วไปจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมของอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในบทความวิจัยเหล่านี้ ควรเป็นประมาณ ๕๐% เพราะผลงานนี้เป็นการฝึกฝนนิสิตและ อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ดูแล โดยเฉพาะนิสิตระดับปริญญาเอก อนึ่ง การเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษานั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จะรับเป็นที่ปรึกษาในเรื่อง/หัวข้อที่ตนถนัดและสนใจ ในเรื่องความสนใจนั้นมีข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรหาแนวเรื่องให้ชัดเจน เพราะจะช่วย ให้มีความชำนาญและรู้สึกซึ่งในแนวเรื่องนั้น ผลงานที่ทำงานในฐานะที่ปรึกษาก็จะแสดงให้เห็นความเชี่ยวชาญ ในแนวเรื่องนั้น ๆ ได้

ข้อ ๕ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเห็นควรว่า ในระดับศาสตราจารย์ ผลงานวิจัยที่ขอ กำหนด ตำแหน่งศาสตราจารย์ควรต้องมีผลงานของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่ทำให้เห็นความเชี่ยวชาญเฉพาะ ตนอย่างน้อย 1 ชิ้น

ข้อ ๖ ในการมีส่วนร่วมในผลงานนั้น ควรต้องมีความชัดเจนในการยอมรับว่าผู้อื่นมีส่วนร่วมใน ระดับใดและในบทบาทใด เพื่อเป็นการระงับซึ่งการฟ้องร้องหรือร้องเรียนของผู้ร่วมงานว่า ผู้ขอ กำหนด ตำแหน่งทางวิชาการไม่มีคุณธรรมหรือไม่ยุติธรรมในการแจ้งการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานไม่ว่าจะเป็นนักวิจัย ด้วยกันหรือนิสิต/นักศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีแบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงาน ที่กลุ่มผู้วิจัยควร ลงนามเมื่อสิ้นสุดงานวิจัยทันทีและเก็บไว้เป็นหลักฐานและนำมาใช้ในการขอ กำหนดตำแหน่งฯ การขอ ให้ ลงนามในภายหลังมักเกิดความยุ่งยากทั้งในการติดต่อ และในการกำหนดน้ำหนักการมีส่วนร่วมของงาน

ข้อ ๗ ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์โดยมีชื่อผู้ใดระบุเป็นเจ้าของผลงาน ผู้มีชื่อทุกรายย่อมมีส่วนร่วมในผลงานนั้นจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างผู้ร่วมงานในผลงานทางวิชาการนั้น ๆ ทั้งนี้ให้รวมถึงบทความที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ซึ่งผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษา โดยเป็นที่เข้าใจว่า ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ริเริ่ม กำกับดูแล และมีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานนั้น

ข้อ ๘ แนวทางการกำหนดสาขาวิชาที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้ระบุชื่อสาขาวิชา ที่แสดงความรู้ความเชี่ยวชาญหลักของผู้ขอ หากมีการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาต้องเสนอขอ กำหนดตำแหน่ง โดยวิธีพิเศษ

ข้อ ๙ แนวทางการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม ให้มีการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคมของ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม โดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. ให้สถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชา แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่รับรองการใช้ ประโยชน์ต่อสังคมของผลงานวิชาการรับใช้สังคมนั้น

๒. ผู้เสนอขอ กำหนดตำแหน่งแสดงหลักฐานการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคมของ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม จากผลการประเมินของสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๐ แนวทางการประเมินผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม ให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทำ หน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ประเมินผลงานวิชาการรับ ใช้สังคมโดยใช้แนวทางในการประเมินดังต่อไปนี้

๑. ประเมินจากเอกสารและหลักฐานประกอบการเสนอผลงาน

๒. ประเมินจากหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง หรือสารสนเทศ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๓. นอกจากการประเมินเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว อาจประเมินจาก การตรวจสอบสภาพจริงที่มีอยู่ในพื้นที่ร่วมด้วย ซึ่งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะตรวจสอบด้วยตนเองหรือ แต่งตั้งผู้แทนให้ไปตรวจสอบแทนก็ได้

ทั้งนี้ ให้เน้นถึงการมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๖

ปราณี กุลละวณิชย์

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์)

ประธานคณะวุฒยาจารย์

สำเนาถูกต้อง

(นางอังคณา ห้าวเจริญ)

เจ้าหน้าที่สำนักงาน (ชน.) P๕

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้วยประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดหลักเกณฑ์ของผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ว่าจะต้องมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด สำหรับตำแหน่งที่เสนอขอ และจะต้องได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการทั้งที่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นวารสารออนไลน์ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามประกาศนี้ ให้สถานสถาบันอุดมศึกษาใช้วารสารทางวิชาการที่มีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ ในกรณีวารสารทางวิชาการที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลตามข้อ ๒ ให้สถานสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณายอมรับวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- (๑) มีกำหนดการเผยแพร่ที่แน่นอนชัดเจน และสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ ๒ ฉบับ
- (๒) มีการระบุสำนักพิมพ์หรือหน่วยงานที่ตีพิมพ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของวารสาร และสาขาวิชาของบทความที่จะรับตีพิมพ์
- (๓) มีคณะกรรมการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน
- (๔) มีหลักฐานที่ตรวจสอบได้ว่า วารสารมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) ที่พิจารณาคุณภาพบทความที่ครอบคลุมสาขาวิชาหรือกลุ่มสาขาวิชาตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารอยู่ในรายชื่อด้วย
- (๕) บทความทุกบทความมีการควบคุมคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) ที่ตรงหรือเกี่ยวเนื่องกับสาขาของบทความ และไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

(๖) วารสารทุกฉบับมีการเผยแพร่บทความที่มีผู้นิพนธ์จากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก กรณีที่บทความมีผู้นิพนธ์ร่วมที่เป็นบุคคลจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกให้ถือว่าเป็นบทความจากหน่วยงานภายนอก

(๗) มีบทคัดย่อของบทความที่เป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทุกบทความ กรณีที่บทความตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศอื่น ๆ จะต้องมีบทคัดย่อที่เป็นภาษาอังกฤษด้วย

(๘) มีการตีพิมพ์บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์ที่ได้มาตรฐาน เป็นรูปแบบเดียวกันในทุกบทความ ได้แก่ ชื่อและที่อยู่ผู้นิพนธ์ บทคัดย่อ หัวบทความและเอกสารอ้างอิง

ข้อ ๔ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณายอมรับวารสารทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ข้อ ๓ แล้วให้จัดทำเป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และแจ้งให้ ก.พ.อ. ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกประกาศ

ข้อ ๕ เพื่อให้วารสารทางวิชาการตามข้อ ๓ ได้มีการพัฒนาขึ้นไปเป็นที่ยอมรับตามข้อ ๒ จึงกำหนดให้หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการตามข้อ ๓ มีผลบังคับใช้เป็นเวลา ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ก.พ.อ. นี้มีผลบังคับใช้ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว ก.พ.อ. จะไม่รับรองวารสารตามข้อ ๓

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

เอกสารแนบท้ายประกาศ

วารสารทางวิชาการที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ได้แก่ วารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังต่อไปนี้

๑. ฐานข้อมูลระดับนานาชาติ

- Academic Search Premier (<http://www.ebsco.com/home>)
(select ebscohost and then academic search premier)
- Agricola (<http://agricola.nal.usda.gov>)
- BIOSIS (<http://www.biosis.org>)
- CINAHL (<http://www.ebscohost.com/academic/cinahl-plus-with-full-text>)
- EiCOMPENDEX (<http://www.ei.org>)
- ERIC (<http://www.eric.ed.gov/>)
- H.W.Wilson (<http://www.ebscohost.com>)
(select ebscohost and then H.W.Wilson)
- Infotrieve (<http://www.infotrieve.com>)
- Ingenta Connect (<http://www.ingentaconnect.com>)
- INSPEC (<http://www.theiet.org/publishing/inspec>)
- MathSciNet (<http://www.ams.org/mathscinet>)
- MEDLINE/Pubmed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>)
- PsycINFO (<http://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/index.aspx>)
- Pubmed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>)
- ScienceDirect (<http://www.sciencedirect.com>)
- SciFinder (<https://scifinder.cas.org/>)
- Scopus (<http://www.info.scopus.com>)
- Social Science Research Network
(<http://papers.ssrn.com/sol3/DisplayAbstractSearch.cfm>)
- Web of Knowledge (<http://wokinfo.com>)

๒. ฐานข้อมูลระดับชาติ ได้แก่ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index -- TCI) เฉพาะวารสารที่มีชื่ออยู่ในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒
(http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/list%20journal.php)

หมายเหตุ กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงชื่อฐานข้อมูล ก.พ.อ. จะได้มีการประกาศเพิ่มเติมต่อไป